

arkanumba, melyet az idézett szöveg kijelöl, vagy legalább nem úgy foglalandók bele, a mint arra e szöveg példát mutat. Ragaszkodunk hozzá és szükségesnek hisszük, hogy erre nézve ha ügyvédgyűlés tartatik, nyilatkozat is történjék. Elvi magaslaton, objectiv elfogulatlansággal kell megvonni azon kört, melyben e határozat mozogjon, távol épügy a léha recriminációtól, mint az elkeserítő agitációtól. Az igazság egyedül és kizárólag az igazságért, verum propter verum, legyen ezen enuntiatióban; legyen e határozat az, a mit Cicero oly szépen mond a jogász hivatásáról: oraculum totius civitatis. Ha sikerül minél kevesebb szóval, de annál több eszmével meghozni e határozatot, a magyar ügyvédgyűlés megnyerte a maga részére azt a közvéleményt, melynek lelkiismerete még él és fogékony az iránt, a mi legbensőbb húrjait meg tudja rezgetni. A magyar ügyvéd, ha mint a jognak felkent papja beszél, meg fogja nyerni a közvélemény rokonszenvét; de sebeit ne mutogassa és a forumon ne kérjen kenyeret, mert követ fog kapni válaszul.

A feladatot a jelzett irányban megoldani, elismerjük kényes, de aligha lesz tulságosan nehéz dolog. Sikerülni fog az közös erővel és közös objectivitással. Sikerülni fog azért, mert nem sikerülnie, ha ügyvédgyűlés tartatik, nem szabad.

Ebben a két körben látjuk az ügyvédgyűlés feladatának tulajdonképeni lényegét. Nem kevésbé értékes erkölcsi tényezőnek tartjuk azt, hogy e gyűlés lehetővé fogja tenni a testületi közös érzésnek élő nyilvánulását, az együvértarozás tudatának érvényesülését, mely eddig, fájdalom, nemcsak a magyar ügyvédi karban nem tudott életre kelni, de a bíróság kebelében is tétlen maradt. Az ügyvédi kar mint testület mutassa meg, hogy az állami organismus egyik tényezőjét képezi s hogy mint a bírói hatalomnak, CARRARA szerint, *elóvéde, l'avanguardia del potere giudiziario*, érvényesíteni is tudja e hivatásában rejlő erejét.

Ez utóbbi célból szívünk egész melegével fordulunk az országos ügyvédi egyesület alkotásának eszméje felé. A tömörülésben rejlő erőt a magyar ügyvédi kar becsülte eddig legkevesebbre. Szerencsétlen viszonyok is voltak azok, melyek ezt megakadályozni tudták. De igaza van CARRARA-nak, ki *Il presente, il passato e l'avvenire degli Avvocati in Italia* című művében oly ékesen hangsúlyozza az ügyvédek társulásának szükségét, s azt mondja, hogy az ügyvédi kar csak egyesült erővel állhat ellen a jogtalanság uralmának, a *bisogno di alleati che siano solidali con lui*, mely uralom ellen küzdeni legfőlebb hivatása.

A mi végre az ügyvédi segélyalap kérdését illeti, annak nagy jelentőségét különösen a mi társadalmi viszonyaink között félreismerni lehetetlen. A szegénység mindig átok, de különösen azzá lesz a mi társadalmi hierarchiánkban, mely követ dob az üldözöttekre s magas philosophiájában sohasem kérdi, megérdemelte-e sorsát? Vagyonilag hanyatló osztály Magyarországon, bármily nagy és értékes szellemi tőkét képviseljen, elveszti szegényedésével együtt tekintélyét is. És társadalmunk felfogásának különös jellemvonása az ily egyesek bűneit rögtön generalizálja s nem annak, a ki azt elkövette, hanem az egész testületnek rózza fel, melyhez esetleg tartozik. A lélektani generalisatió különös neme fészkelte be magát a társadalom közfelfogásába főleg az ügyvéddel szemben. A kiváló jogászban mindig meglátja és helyesen, az embert, ha ilyenkor az ügyvédről megfeledezni is szeret. De a szerencsétlen viszonyokkal küzdő jogászban rögtön megtalálja, — talán az embert? Nem. Mindenek előtt és egyedül az ügyvédet.

E felfogással szemben kétszeres kötelességünk gondoskodni módokról, hogy az ügyvédi karban a vagyoni elzűllés eclatans eseteit megelőzzük, vagy legalább a beálló szükséghez képest hathatós segélyt nyújtani képesek legyünk. De az ügyvédi hivatás lényegének, szabadsága életfeltételeinek egyenes megtagadása volna, ha e téren állami segélytől,

vagy törvényes kényszertől feltételezett rendszeres nyugdíjazást akarnánk létesíteni. Am szervezzük a legszélesebb, vagy szűkebb alapokon az önségelyt, de óvakodjunk még árnyékától is annak a gondolatnak, mely a kormány és törvényhozás felé tekint, a honnan ily irányban kényszert, vagy épen alamizsnát várni nemcsak nem lehet, de nem is szabad.

E kérdések legnagyobb részével különben nézetünk szerint az elv kimondásán kívül nem az ügyvédgyűlésnek, hanem a megalkotandó ügyvédi egyesületnek lesz hivatása foglalkozni. Sőt ha kérvényről van szó, mely az országgyűléshez intéztetik az ügyvéd-rendtartás revisiója tárgyában, ettől a kérvényezéstől is felmentve szeretnők látni azt a gyűlést, melyen a magyar jogászság egyik kiváló osztályának mandatarusai mondják ki azt, a mit a magyar jogélet és saját karuk szükségai és követelményei szempontjából enunciatálni szükségesnek tartanak. Ha nincs meg ennek az enunciatiónak az a sulya önmagában, melyet annak mi szeretnők tulajdonítani, a kérvényezés útján alig hisszük, hogy ezt az erkölcsi sulyt megkaphatná. Ha pedig megvan, akkor viszont attól félünk, hogy a kérvényezés útja ezt a sulyt arról az erkölcsi magaslatról, melyen állott, lejjebb szállíthatja. Meglehet, hogy e szempont idealistikus, de hogy illik ahhoz a niveauhoz, melyen a magyar ügyvédséget óhajtanók látni, azt senki elvitatni nem fogja.

E kérdés azonban bár elvi természetű, de utóvégre is alárendeltebb jellegű semhogy kiegyenlíthetlen ellentétek kifejlődésére szolgálhatna alkalmul. De ha el volna maga a kérvényezés eszméje ejthető, abban egyik alaki biztosítékát látnók annak is, hogy a magyar ügyvédgyűlés határozatai a szóáradat tengerében, a kérvény által szükségkép feltételezett s messzebb menő részletezésben elfuladni nem fognak. A magyar ügyvédgyűlés enunciatumai csak elvek körül foroghatnak. Minél inkább marad ezen korlátokon belül, annál jobban biztosítja a maga számára az erkölcsi hatást.

Csak még egyet. DUPIN joggal állíthatta fel azt a tételt, hogy bármily kitünő legyen valamely nemzet alkotmánya, bármily felvilágosodottak legyenek kormányzói, a szabadság valódi mérvét, melyet élvez, az a becsülés és az a tisztelet jelöli meg, melyben ama nemzet körében a jogszolgáltatás tényezői részesülnek. És mi hozzátehetjük, hogy a becsülésnek és tiszteletnek azon mérve, mely a jogszolgáltatás tényezői iránt nyilvánul, egyuttal annak a fogékonyságnak hémérője is, mely a társadalom lelkiismeretében magának a jognak uralma iránt nyilatkozni szokott.

Ezt a fogékonyságot a magyar társadalom lelkéből sem párttusák, sem ellenszenvek, sem agitációk nem voltak képesek kiirtani, bár az elvonult mélyen társadalmunk keblének legbensőbb rejtekébe e behatások alatt. Erre kell első sorban hatnia a magyar ügyvédség egyetemének, midőn az ország fővárosában ünnepélyesen nyilatkozik.

Ha ezt meg tudta találni, ha a jogási lelkiismeret hangja, és csak ez, fog megszólalni az ügyvédgyűlés határozataiban, akkor e fogékonyság, mely rettegve vonul vissza minden recriminációtól s félve buvik el a szennvedély kitöréseitől, a magyar ügyvédgyűlés hatalmas szövetségese, legyőzhetetlen erkölcsi ereje leszen. Erre törekedjünk és itt keressük a sikert, ha akarjuk azt.

GÜNTHER ANTAL.

## A folytonos és folytatólagos bűncselekvények tana.\*

A folytonos és folytatólagos bűncselekvények tana a büntetőjog igen érdekes, sőt fontos, de egyszersmind legvitásabb kérdéseinek egyikét képezi. A bűnhalmazat tanát kivéve, alig van része a büntető jogtudománynak, melynél annyi ellentétes nézettel, annyi vitás kérdéssel találkozunk, mint épen a folytatólagos bűncselekvények tanánál.

\* A tudomány- és műgyetemi olvasókör által jutalmazott pályamunka.

Daczára a sok szorgalommal és éles elmével irt fejtegetéseknek, melyekben e kérdés számos kitűnő külföldi criminalista részéről tárgyalva lett, maguk a legjelesebb büntetőjogászok elismerik, hogy a bünyfolytatás tanának számos kérdését még mindig nem sikerült teljesen kielégítőleg megoldani.

Hogy egyebet ne említsek, csak rövid idő előtt állítá róla a német jogtudomány egyik első rangu kitűnősége: BERNER: «Dieser Gegenstand liegt noch ganz im Argen»; SCHÜTZE pedig épen azt mondja, hogy e kérdés tanulmányozói közel állanak ahhoz, miszerint minden ide vonatkozó kutatást meghiusultnak tekintsenek.

Ily körülmények között legalább is vakmerőségnek fog feltűnni, hogy kezdő létemre és csekély tehetségemet ismerve, ép ily nehéz és bonyolult kérdést választottam értekezésem tárgyául.

Igazolásomra két okot hozhatok fel.

Fő czéлом az volt, hogy nálam sokkal hivatottabb és tehetségesebb szakférfiak figyelmét felhívjam e kérdésre és így alkalmat adjak arra, hogy a bünyfolytatás tana, melylyel a külföldön, főleg a németeknél oly sokan behatóan foglalkoztak, nálunk is alapos fejtegetés tárgyát képezze, a mire nézetem szerint ugy elméleti, mint gyakorlati szempontból szükség van.

Mert bármily örvendetes haladást tapasztalunk az újabb időben jogirodalmunk és különösen büntető jogirodalmunk terén, egy téren, még véleményem szerint nagyon sok a tenni való, t. i.: a nagyobb monographiák tekintetében, melyek egyes kérdéseket részletesebben, de egyuttal alaposabban tárgyalnak.

Pedig részemről azon meggyőződésben vagyok, hogy *mag a monographiák száma nálunk szaporodni nem fog, tudományos irodalmunk nem emelkedik azon niveaura, melyen a külföldé áll.*

És ha igaz ez a jogtudományokról általában, főleg áll a büntetőjog tekintetében.

Korunk egyik igen jeles criminalistája, HOLTZENDORFF maga beismerte, hogy a büntetőjog ma oly sok irányu és oly nagy terjedelmű tanulmányokat igényel, nemcsak a jog- és államtudományok, hanem a morál- és orvostudományok terén is — (előbbiekk közül pl. a psychologia, utóbbiakból a törvényszéki orvostan és vegytan, valamint a törvényszéki lélektan nélkülözhetlen segédszerei a büntetőjognak) —, hogy egy ember mindennek *alapos* tanulmányozására majdnem képtelen.

Ebből következik, hogy a monographiákra határozottan szükség van, és pedig *ugy az elméleti szakférfiak számára, kik nem foglalkozhatnak minden egyes kérdéssel teljesen részletesen, mint a gyakorlat embereinél, kik nem nélkülözhetik a doctrina utmutatását.*

Ha a jelen szerény dolgozattal sikerült a szakférfiak figyelmét ez érdekes és fontos kérdésre felhívnom és egyuttal, ha a praxis terén működőknek a bünyfolytatás tana körül felmerült számos vita-kérdés tekintetében némi utmutatást vagy tájékoztatást nyujthattam: ugy czéлом teljesen elérve van.

## I.

### A folytonos és folytatólagos büncselekvények fogalma és a köztük létező különbség.\*

Rendes körülmények között a tettes azon magatartása, melyet a büntetendő cselekvény elkövetése után tanusít vagy a büntetettnek, illetve vétségnek a véghezvitel után jelentkező következményei büntetőjogi szempontból legfelebb

\* Irodalom: HUGO MEYER: *Lehrbuch des deutschen Strafrechts.* 325—329. l. TH. R. SCHÜTZE: *Lehrbuch des deutschen Strafrechts.* 190—196. és 208. l. BERNER: *Grundsätze des preussischen Strafrechts.* 82—119. l. WÄCHTER: *Über die Konkurrenz verschiedener Strafgesetze während des Laufes fortgesetzter oder fortdauernder Verbrechen.* GOLDAMMER: *Archiv für das gesammte deutsche Strafrecht.* 1860. évf.

annyiban fontosak, hogy a büntetés kimérésénél figyelembe veendő, de egyébként jelentőségük nincs, mert a büncselekvény — szabály szerint — azonnal be van fejezve, mihelyt annak tényálladéka megvalósult.\*\*

De ezen szabály alól vannak kivételek.

Megtörténik, hogy a tettes jogellenes magatartása még a büntetett első elkövetése után is tovább tart, előfordul, hogy a törvénysértés a büncselekvény véghezvitele után is folytatva lesz és ekkor forog fen bünyfolytatás,\*\*\* ekkor jönnek elő folytonos és folytatólagos büncselekvények.

Bünyfolytatás esetén ugyanis a már bevezett büncselekvényhez, ennek véghezvitele után mások járulnak, tehát a büncselekvény a tettes jogellenes magatartása folytán egyre növekedik, a mely körülmény azután büntetőjogi szempontból is, nevezetesen a büntetés súlyosbbitására jelentékeny befolyással bír.

Ilyenkor ugyanis a büncselekvényeknek egy egész sora forog fen, de ezen büncselekvények nem vétetnek figyelembe külön-külön, nem képeznek bünyisméltést vagy bünyhalmazatot, hanem egy összefüggő egészet és ennél fogva egy büntetett vagy vétség gyanánt kerülnek büntetőjogi beszámítás alá.

Ebben áll röviden a bünyfolytatás lényege.

De a bünyfolytatás két alakban jelentkezhetik, lehet t. i. vagy folytonos vagy folytatólagos büncselekvény. Ugyanis

1. Előfordulhat, hogy a tettes a büncselekvény elkövetése után «szakadatlanul fentartja az elkövetett büntetett vagy vétség bünyös hatásait»,† vagyis tartósan oly magatartást követ, mely által az általa elkövetett büncselekvény tényálladékat folytonosan megvalósítja és fentartja, ugy hogy azt mondhatnánk, hogy ő a büntetett vagy vétséget minden pillanatban elköveti. Ily esetben jön elő folytonos büncselekvény,†† melynek lényege az, hogy a tettes az első bünyös tevékenység véghezvitele után is tartósan bünyös magatartást tanusít s az általa elkövetett büntetett vagy vétséget folytonosan reproducálja. Folytonos büncselekvény például a jogtalan letartóztatás. Ennél a tettes valójában csak egyszer fejt ki pozitív tevékenységet, t. i. midőn valakit jogtalanul letartóztat; de azután azáltal, hogy az illetőt bizonyos ideig fogva tartja, mintegy minden pillanatban újból és újból elköveti a jogtalan letartóztatás büntetettét, mert oly bünyös magatartást tanusít, mely ezen delictum tényálladékanak folyton megfelel. És

VIII. k. 1—29. l. GOLDAMMER megjegyzései WÄCHTER fenebbi cikkére ugyanott 29—40. l. JOHN: *Über die Konkurrenz verschiedener Strafgesetze während des Laufes fortgesetzter oder fortdauernder Verbrechen.* GOLDAMMER *Archiv*-ja 1861. évf. IX. kötet. 305—315., 361—369., 505—516. l. HÄLSCHNER: *Die Beurtheilung fortgesetzter und fortdauernder Verbrechen bei einem während ihrer Verübung erfolgten Wechsel in der Gesetzgebung.* GOLDAMMER: *Archiv*. VIII. k. 441—460. l. — ORTOLAN: *Éléments de droit pénal.* 743. s. köv. l. — HAUS: *Principes généraux du droit Pénal Belge* I. tome. Libre II. 348—356. §§. — CARRARA: *Programma del corso di diritto criminale. Parte generale.* Cap. X. Del delitto continuato. 332—348. l. — Dr. KAUTZ GUSZTÁV: *A magyar büntetőjog tankönyve.* 387—390. l. — Dr. SCHNIERER ALADÁR: *A magyar büntető-törvény magyarázata.* 181. l. — U. a. *A büntetőjog általános tanai.* 1883. 228. l. — Dr. WERNER R.: *A magyar büntetőjog általános elvei.* 176—178. és 389. l. — Dr. ILLÉS KÁROLY: *A magyar büntető-törvénykönyvek magyarázata.* I. k. 126. l.

\* Kiválóan szembetűnik ez a testi sértésnél, hol a büntetés annál súlyosabb, minél tovább tartottak a büncselekvény káros következményei.

\*\* V. ö. H. MEYER id. m. 325. l.

\*\*\* Újabb criminalistáink a bünyfolytatás szót nem igen használják. Részünkről azért alkalmazzuk, mert gyűjtő név gyanánt igen alkalmas és nyelvészetiileg kifogás alá nem eshetik (hasonlóan képzett szavak, mint bünyisméltés, bünyhalmazat egyre használtatnak). Különben a bünyfolytatás műszót régiebb íróink gyakran használták. L. PAULER: *Büntetőjogtan.* 122. l.

† Mint CARRARA mondja «tener vivi gli effetti del delitto.» I. id. m. 334. §.

†† A folytonos büncselekvényt a régi latin írók «delictum continuum» a francia criminalisták «délits permanents, ou délits successifs», a németek «fortdauernde oder Dauer-Verbrechen», az olaszok «delitti successivi» névvel jelölik. Ezenkívül az olasz írók egy része és a francziák közül ORTOLAN egy, bár kissé sajátos, de elég találó elnevezést is használnak és ez a «delitti cronici, délits chroniques»: chronikus büncselekvények elnevezés, a mi azt akarja kifejezni, hogy a jogellenes állapot a tettes bünyös magatartása által annyira állandósult, hogy mint egy súlyos társadalmi betegség chronikussá, idültté vált. Hazai íróink közül WERNER a «tartós büncselekvény» elnevezést használja, de ezt részünkről azért nem alkalmazzuk, mert a «folytonos» megjelölés már megszokottá vált.

mégis ezen tevékenység mint egy bűncselekvény fog büntet-  
tetni és a folytonosság csak a büntetés kimérésénél vétetik  
figyelembe.

A folytonos bűncselekvényeknél tehát csak a *delictum*  
*létrehozásához kívántatik meg a tettes pozitív cselekvősége*, később  
nem szükséges a tettesnek ezen cselekvőséget ismételni, hanem  
elég, ha a létrehozott jogellenes állapot «factum contrarium»  
által meg nem szünteti, mert a folytonos bűncselekvény ismét-  
lés nélkül is mindaddig fenmarad, míg a jogellenes állapot  
meg nem lesz szüntetve.

De létesülhet folytonos bűncselekvény nemcsak cselek-  
vési, hanem mulasztási delictumoknál is, ha t. i. a törvény  
valamely pozitív cselekvőség elmulasztását büntetéssel sújtja.  
Ilyen eset forog fen pl. a felségsértés feljelentésének elmulasz-  
tásánál.

2. Létesülhet bűnfolytatás úgy is, hogy a *tettes ugyan-*  
*azon bűncselekvényt egymás után többször elköveti*, de olyké-  
p, hogy az egyes delictumok egymással benső összefüggésben  
*vannak* és nem egyenként jönnek beszámítás alá, hanem *egy*  
*büntetendő cselekvényt képeznek*. Itt tehát (ellentétben a foly-  
tonos delictumokkal) *nem szakadatlan és tartós jogellenes*  
*állapot létezik*, hanem inkább *a tettes több ízben megújítja* a  
bűnös tevékenységet, úgy hogy tulajdonképp *több bűncselek-*  
*vény létesül*, de ezek *a köztük létező összefüggésnél fogva\** nem  
képeznek bűnisméltést vagy bűnhalmazatot, hanem *egy bűn-*  
*tettet, illetve vétséget alkotnak*. Ez az u. n. *folytatólagos bűn-*  
*cselekvény.\*\**

A fenebbiekből már eléggé kitűnik, hogy a *folytonos és*  
*folytatólagos bűncselekvények igen lényegesen különböznek egy-*  
*mástól*.

Csodálkoznunk kell tehát, hogy ennek daczára mégis  
akadnak jeles criminalisták, kik a kettőt megegyezőnek állit-  
ván, a köztük létező különbséget tagadják.

Ezt teszi WÄCHTER,\*\*\* ki azt állítja, hogy a bűnfolytatás  
mindkét neme megegyezik egymással, mert mindkettőnek  
az az ismérve, hogy a tettes a bűnös cselekvékenységet meg-  
újítja, reproducálja. Ennélfogva szerinte a folytatólagos bűn-  
cselekvény is a folytonos bűncselekvényekhez volna sorolandó.

Ezzel ellentétben JOHN azon nézetet van, hogy «a foly-  
tonos delictumok nem egyebek, mint folytatólagos bűncselek-  
kvények.» †

Nem szorul hosszabb bizonyítgatásra, hogy mind WÄCH-  
TER, mind JOHN nézete teljesen téves, †† mert a folytonos és  
a folytatólagos bűncselekvények *igen lényegesen különböznek*  
*egymástól*.

Az *előbbieknél* oly bűnös viszony forog fen, melynek *csak*  
*előállításához szükséges a tettes tevékenysége*, azután már nem kell  
ismételni ezen cselekvőséget, mert a tettes már az által  
továbbra is elköveti a delictumot, hogy az általa előidézett  
jogellenes állapotot — ámbár hatalmában állana — factum  
contrarium által meg nem szünteti. Itt tehát *nincsenek is*

\* Rendkívül nehéz és vitás kérdés azután az, hogy mi által jön  
létre ezen összefüggés, melynek alapján az egyes delictumok *nem több*,  
hanem *egy* büntett vagy vétség gyanánt veendő figyelembe. Ezt tehát  
csak jelezve, a részletesebb fejtegetést alább fogjuk megkísérteni.

\*\* A *folytatólagos bűncselekvény* a latinban «crimen continuatum»,  
a francziánál «délit continué», az olasz írónál «delitto continuato»,  
a németeknél «fortgesetztes Verbrechen» szóval szokott megjelöltetni.  
Hazai jogírónk a «folytatott» és a «folytatólagos» elnevezést válto-  
kozva használják. Egyik ellen sem lehet kifogást tenni. A *folytatott*  
*bűncselekvény* elnevezés inkább megfelel az eredeti latin és az ettől szár-  
mazott franczia és német terminológiának s a mellett helyesen ki is  
fejezi a bűnfolytatás lényegét. A *folytatólagos bűncselekvény* kifejezés  
szintén helyes, sőt az előbbinél magyarosabb. A tettes valóban *folytató-*  
*lagosan* követi el az illető delictumot. Ezenkívül a *folytatólagos* kifeje-  
zés, mint műszó nemcsak egyéb összetételekben (pl. folytatólagos tár-  
gyalás, folytatólagos végrehajtás), hanem a delictum continuatum értel-  
mében is sokkal gyakrabban használtatik s ennél fogva mint ismertebbet  
részünkről is ezt alkalmazzuk.

\*\*\* L. id. értekezését a GOLDAMMER-féle *Archiv*. VIII. kötet 1—29. l.  
† «Dauer-Verbrechen sind nichts weiter, als fortgesetzte Verbrechen.»  
Id. értekezése GOLDAMMER: *Archiv*. IX. kötet 507. l.

†† L. GOLDAMMER és HÄLSCHNER megjegyzéseit WÄCHTER fen-  
idézett cikkére. GOLDAMMER: *Archiv*. VIII. Band. 29—40., illetőleg  
453. és köv. lapokon.

*különdlő, egymástól megkülönböztethető cselekvények*, mert a  
folytonos delictumoknál a *cselekvény csak egy*.

Épen ellenkezőleg áll a dolog a *folytatólagos bűncselek-*  
*vényeknél*. Itt a *tettes több ízben elköveti az illető büntettet vagy*  
*vétséget*, itt tehát *több külön cselekvény létezik*, melyek *nem*  
*önálló* ugyan, de mindegyikük *időileg* — sőt néha térileg  
is — *megkülönböztethető*. A delictum continuatumhoz okvetle-  
nül megkívántatik, hogy *több cselekvény* legyen elkövetve.

További különbség az, hogy a *continuitás a folytonos*  
*bűncselekvényeknél a delictum objectív részén létezik*, ellenben  
a *folytatólagosaknál a subjectív oldalon* kell fenforognia.

Az előbbieknél ugyanis a büntett subjectív része: a tet-  
tes akaratelhatározása a büntett tartama alatt időlegesen  
szünetelhet; \* elég, ha a delictum objectív része, vagyis a  
jogellenes állapot tartósan és szakadatlanul fenáll.

Ellenben a delictum continuatumnál az *alanyi momen-*  
*tumnak*: az egységes elhatározásnak *kell folytonosnak lenni*,  
a cselekvény objectív része pedig félbeszakításokat szenved-  
het, sőt időnként félbe kell szakíttatnia, különben nem léte-  
sül folytatólagos bűncselekvény.

Szóval a folytonosság a delictum continuumnál *anyagi*, a  
delictum continuatumnál *alanyi.\*\**

Végre lényegesen különbözik a bűnfolytatás két faja  
abban is, hogy míg a *folytonos bűncselekvény az időt, melyet*  
*igénybe vesz, teljesen betölti*, úgy hogy nincs időpont, melyben  
jogellenes állapot ne léteznék: addig a *folytatólagos bűncselek-*  
*vénynél az egyes cselekvények időileg különválnak és számos*  
*hosszabb-rövidebb időpont van, melyben bűnös ténykedés nem fog-*  
*lal helyet.\*\*\**

Mindezek eléggé igazolják, hogy a *folytonos és a folytató-*  
*lagos bűncselekvények teljesen különböznek egymástól*.

Ez az oka annak, hogy az alábbiakban a bűnfolytatás e  
két tanát különválasztva tárgyaljuk. Az elválasztást indo-  
kolja még az is, hogy míg a folytonos bűncselekvények  
tekintetében ma a criminalisták már meglehetősen egyet-  
értenek: addig a folytatólagos delictumok tana napjainkban  
is nem egy vitás és megoldatlan kérdést mutat fel. †

(Folyt. köv.)

Dr. BALOGH JENŐ.

## TÖRVÉNYKEZÉSI SZEMLE.

### Néhány szó a jelzálogos keresetekről.

A hazánkban oly gyakori jelzálogos keresetek terén két  
vitás kérdés merült fel mostanában. Az egyik a birói illető-  
ség, vagyis inkább hatáskör kérdése, a másik az a kérdés,  
perelhető-e a jelzálogos ingatlan tulajdonosa az egyenes adós  
előtt és nélkül, vagy nem? Tudtommal a bíróságok e két  
kérdésre nézve oly állandó praxist nem követnek, mely biz-  
tos utmutatóul szolgálna a közönségnek arra nézve, hogy  
mely bíróság előtt indítandó meg a jelzálogos kereset, és  
beperlendő-e előbb az egyenes adós? Nagyon kíváncsok  
volna, hogy e kérdésekre határozott elvi enuntiatióval felelje-  
nek a felső bíróságok.

Az első kérdést az 1881: LIX. tcz. 6. §-a tette vitássá,  
azt mondván, hogy «mindazon keresetek, melyek valamely  
ingatlan vagyona vonatkozó dologi jog érvényesítését...  
czélozzák... a kir. törvényszékek, mint birtokbiróságok hatás-  
köréhez tartoznak.» Kétségtelen, hogy a jelzálogos kereset-

\* Nem is képzelhető, hogy hosszabb ideig fenálló folytonos bűn-  
cselekvénynél a tettes elhatározása félbe ne szakadjon, itt lehetetlen,  
hogy a tettes *szakadatlanul, minden perczen* akarja az illető delictum-  
ot elkövetni.

\*\* L. BERNER: *Grundsätze des preussischen Strafrechts*. 112. §.

\*\*\* L. HÄLSCHNER id. ért. GOLDAMMER-féle *Archiv*. VIII. B. 457. l.

† Innen ered, hogy a következőkben a folytonos delictumok tanát  
csak röviden, ellenben a folytatólagosét sokkal részletesebben fejteget-  
jük, mert az utóbbinál nagyon sok vitás kérdést és számos controvers  
nézetet kell vizsgálat alá vennünk.